

B 6327

E 9015774

# Hišni red

za oddelek poboljševancev v kranjski deželni  
prisilni delavnici v Ljubljani.

## § 1.

### Namen zavoda.

Oddelku poboljševancev v deželni prisilni delavnici je namen, vanj oddane nedorasle osebe moškega spola pravno in versko vzgajati, jih izobraževati z rednim šolskim poukom in poučevati v kakem rokodelstvu ali kateremkoli drugem delu (v vrtnarstvu, poljskem delu), da se jim olajša zaslužek v poznejšem življenju.

## § 2.

### Imenovanje pridrževancev.

Pridrževanci se imenujejo „poboljševanci“ (korigendi).

## § 3.

### Sprejem v zavod.

Ko je poboljševanec izročen zavodu, se izkoplje, preobleče v zavodovo obleko in ostane potem ločen od drugih toliko časa, da ga zdravnik preišče. Nato se določi, kje bo bival in kaj bo delal ob prostem času, ko ni pouka.

§ 4.

**Razvrstitev poboljševancev.**

Poboljševanci so po sobah in spalnicah ter po starosti ločeni v dve skupini:

I. skupina sega do 14. leta,

II. skupina od 14.—18. leta.

Vendar pa sme ravnateljstvo tudi določiti, da se poboljševanec pod 14. letom izjemoma prideli II. skupini in nad 14 let star poboljševanec I. skupini.

Poboljševanci so dalje razdeljeni po napredku v pridnosti in poboljšavi v tri razdelke.

§ 5.

**Hrana poboljševancev.**

Hrano dobivajo poboljševanci po dotičnih določbah deželnega odbora.

§ 6.

**Telesna snažnost.**

Poboljševanci se morajo vsako jutro dobro omiti. Kadar imajo druge opravke (na vrtu i. t. d.), si morajo vselej umiti roke, predno primejo za knjige, da bero ali se uče. Vsaj vsakih 14 dni se morajo poboljševanci kopati; perilo si preoblečejo vsak teden.

§ 7.

**Verski pouk in pobožnosti.**

Katoliški poboljševanci imajo po narodnosti ločeni po 2 uri na teden katehitičen pouk. Učna tvarina je razdeljena

po predpisih ljudskega šolstva. Skrbeti je za to, da noben poboljševanec ne zapusti zavoda, predno ne dokonča pouka, ki je potreben za izpoved in sv. obhajilo. Kakor učenci po drugih šolah, gredo tudi poboljševanci vsako leto po trikrat k izpovedi in k sv. obhajilu. Ob nedeljah se udeležujejo vsi (razen pevcev, ki so na glavnem koru) na stranskih korih pod nadzorstvom paznikov dopoldanske in popoldanske službe božje. Med tednom gredo k sv. maši v ponedeljek, sredo in petek. Vse druge verske zadeve določuje domači duhovnik dogovorno z ravnateljem.

Drugoverci so teh obveznosti prosti; za njih verske potrebe se skrbi po navodilu duhovnika dotične konfesije.

## § 8.

### **Vedenje poboljševancev.**

#### *a) Vedenje do predstojnikov.*

Poboljševanci morajo vsem predstojnikom brez ugovora biti pokorni, na ukaz se takoj lotiti dela, odkazano delo vestno izvršiti ter ne smejo mrmrati in kazati nejevolje. Kdor misli, da se mu je zgodila kaka krivica, naj naznani to učitelju ali duhovniku, katerima gre dogovorno z ravnateljem stvar urediti. Poboljševanci, ki so kakorkoli uporni, se primerno kaznujejo.

#### *b) Vedenje med sabo.*

Poboljševanci morajo med sabo občevati prijazno in prijateljski. Dražiti, zaničevati, za norea imeti in zasmehovati kateregakoli tovariša, je strogo prepovedano.

Če je kdo pri igrah prepirljiv in zloben, se mu prepove igranje za nekaj časa.

Strogo je prepovedana vsaka barantija in zamenjavanje jedil. Edino paznik sme dovoliti, da izjemoma pojé pobiljševanec, ki je morda še lačen, ostanke drugega.

Prepovedano je medsebojno intimno občevanje. Na izprehodih in pri igrah ne smejo biti vedno isti med sabo.

Prepovedano je, zbirati se v gruče in govoriti potihoma paznikom za hrbtom. Takisto ni dovoljeno razgrajati, dreviti se po stopnicah, kričati i. t. d.

#### c) Vedenje pri uku in delu.

Med učnimi urami in med delom je biti popolnoma tiho. Kdor česa želi, naj se mirno obrne do paznika. Posedati po oknih in se ven nagibati, je prepovedano.

#### d) Snaga.

Po vseh sobah, spalnicah, hodiščih in straniščih mora biti največja snaga. Vsak mora paziti, da obleke ne raztrga, ne zamaže in ne vrže na tla. Na tla pljuvati, je prepovedano. Kdor ponesnaži hodnike in stranišča, jih mora sam pomiti in očistiti. Kdor meče ostanke kruha po tleh, se kaznuje s postom. Na knjige je skrbno paziti in jih imeti snažne; ni jih smeti mazati, trgati in mečkati.

Na stranišče smejo pobiljševanci hoditi le posamezno in se mora dotičnik vselej zglasiti pri pazniku.

#### e) Ob boleznih.

Kdor oboli, povej to pazniku, ki ga vede k domačemu zdravniku. Ta določi, ali ostane bolnik v domači bolnici, ali naj se odda v deželno bolnico.

§ 9.

**Občevanje z vnanjimi ljudmi.**

Več ko enkrat na mesec ne sme nihče pisati pisem, razen če je nujno potrebno. Vsako pismo mora prebrati eden uradnik. Vnanji ljudje smejo poboljševanca enkrat na mesec obiskati. Če so pa obiski zanj brez pomena ali celo škodljivi, se smejo tudi popolnoma prepovedati. Kdor je nepokoren, ne sme sprejemati obiskovalcev. Pri vsakem obisku mora navzočen biti paznik.

§ 10.

**Dnevni red.**

**A. Po leti.**

Po leti vstajajo poboljševanci ob 5. uri. V četrti ure morajo biti umiti, oblečeni in postelje urejene. Po primerni jutranji molitvi gredo poboljševanci iz spalnice v delavnice, kjer zajtrkujejo. Ob 6. je trikrat na teden zanje sv. maša. Od  $\frac{1}{2}$  7.—7. je izprehod na dvorišču. Ob 7. se vrnejo v delavnice, kjer se takoj prične delo ali pa učenje in priprave za šolo. Od 9—12., oziroma od 8.—12. je šolski pouk. Ob 12. je kosilo, potem prosto do 1. Od 1. do 3. je zopet šola. Od 3. do  $\frac{1}{2}$  6. je delo, nato do 6. izprehod po dvorišču, potem večerja. Po večerji do 7. je prosto. Ob 7. morajo poboljševanci iti v spalnice, kjer opravijo večerno molitev. Kdor se hoče potem še učiti ali brati, sme se mu to dovoliti do 9. ure. Ob tej uri pa mora vsak brez ugovora iti v posteljo. V postelji je vsako govorjenje prepovedano in biti mora vse tiho.

Ob nedeljah in praznikih je vstajati ob 6. uri. Do 8. je zajtek in prosti čas, ob 8. sv. maša in pridiga, nato zopet prosto do 10., od 10.—12. ure učni čas. Ob 12. je kosilo, potem do 2. prosto, ob 2. popoldanska služba božja, od 4.—6. izprehod ali igre na dvorišču.

Pred jedjo in po jedi se moli kratka molitvica, katero določi duhovnik.

#### B. Po zimi.

Po zimi vstajajo poboljševanci eno uro kasneje, ob 6. Sv. maša je ob 7., sicer pa je isti dnevni red kakor po leti.

### § 11.

#### Odlike in kazni.

##### A. Odlike.

- 1.) Pohvala vpričo drugih poboljševancev.
- 2.) Javna pohvala.
- 3.) Izročitev kakega posebnega opravila.
- 4.) Nadziranje sobnega reda.
- 5.) Uvrstitev v višji disciplinarni razred.

##### B. Kazni.

- 1.) Ukor neočiten.
- 2.) Ukor vpričo drugih poboljševancev.
- 3.) Prepoved, udeleževati se iger na dvorišču.
- 4.) Prepoved, občevati s tovariši.
- 5.) Post ob vodi in kruhu, vendar največkrat dvakrat v tednu in nikoli dva dni zaporedoma.
- 6.) Samotni zapor do 14 dni, primerno poostren s postom.

§ 12.

**Razglasitev hišnega reda.**

Hišni red mora biti pribit v vsaki spalnici in delavnici. Vsako soboto ga je prebrati; tudi ga mora vsak poboljševanec po glavnem znati na pamet.



§ 12.

Od 1. junija 1900. do 31. avgusta 1900. vseh študentov, ki so se vpisali v letošnje študijsko leto, mora biti prijavljen v vsaki splošni in delni izpiti. Vse študente, ki niso prijavljeni, tudi za mora vsaki študent po glavnem izpiti na pomen. Študent, ki ni prijavljen, ne sme biti vpisan v študijsko leto.

B. Pogoji.

Pogoji, ki jih mora študent izpolniti, so: 1. da študent mora biti slovenski državljan, 2. da študent mora biti mlajši od 25 let, 3. da študent mora imeti vsaj 10 letno izobrazbo.

§ 13.

Imena in kazni.

A. Odkliče.

- 1.) Pobežala vprilo drugih pobegovalcev.
- 2.) Javna pohvala.
- 3.) Izročitev kakoga posebnega nagrada.
- 4.) Nestransko-sodnega zada.
- 5.) Upravičen v višji disciplinarni sodni.

B. Kazni.

- 1.) Ukori in opomin.
- 2.) Ukori vprilo drugih pobegovalcev.
- 3.) Prepoved, ukoličen od tega študijskega leta.
- 4.) Prepoved, ukoličen v tovarni.
- 5.) Postopki, ukoličen v tovarni, ukoličen v tovarni, ukoličen v tovarni.

§ 14. Študenti, ki so se vpisali v letošnje študijsko leto, morajo biti prijavljeni v vsaki splošni in delni izpiti. Vse študente, ki niso prijavljeni, tudi za mora vsaki študent po glavnem izpiti na pomen. Študent, ki ni prijavljen, ne sme biti vpisan v študijsko leto.





Slovenska knjižnica

6K M

B 6325



66009015772

COBISS

Knjižnica Ljubljana

Slovenska knjižnica

6K M

B 6326



66009015773

COBISS

Knjižnica Ljubljana

Slovenska knjižnica

6K M

B 6327



66009015774

COBISS

Knjižnica Ljubljana